

DATGANIAD I'R WASG

2 Mehefin 2007

GALW AM ADOLYGU DEDDF YR IAITH GYMRAEG

Mae Urdd Gobaith Cymru yn galw am adolygu Deddf yr Iaith Gymraeg.

Nod yr Urdd yw sicrhau y cyfle trwy gyfrwng yr iaith Gymraeg, i holl ieuencid Cymru i ddatblygu'n unigolion cyflawn, a'u galluogi i chwarae rhan adeiladol yn y gymdeithas, gan feithrin sgiliau personol a chymdeithasol.

Er mwyn creu'r amgylchfyd gorau i'r mudiad allu cyflawni hyn, mae'n amserol, bedair mlynedd ar ddeg wedi'r Ddeddf Iaith ddiwethaf, i adolygu'r ddeddfwriaeth, ac i ystyried cyflwyno gwelliannau iddi i'w gwneud yn fwy perthnasol i Gymru heddiw.

Fel rhan o'r ymgynghoriad gan Lywodraeth Cynulliad Cymru ar yr uno â Bwrdd yr Iaith Gymraeg rhai misoedd yn ôl, galwodd Urdd Gobaith Cymru am adolygiad o'r Ddeddfwriaeth bresennol yn ymwneud â'r Gymraeg.

Mae'r cysyniad o hawliau yn arbennig o berthnasol ym maes plant a phobl ifanc, ac mae'r Urdd am sicrhau'r hawl i bawb i dderbyn gwasanaeth ieuencid, yn eu dewis iaith. Mae sicrhau gwell statws i'r Gymraeg yn y gweithle hefyd yn bwysig i blant a phobl ifanc yn enwedig y rheiny sydd yn derbyn addysg trwy gyfrwng y Gymraeg, gan gofio bod cefndir ieithyddol y disgyblion yn amrywiol.

Mae gwaith yr Urdd yn rhoi cyfle i blant a phobl ifanc ddefnyddio'r iaith mewn sefyllfaoedd hamdden a chymdeithasol, ac yn datblygu eu sgiliau a'u hyder ieithyddol, yn unol ag amcan 'Iaith Pawb' o greu cymdeithas ddwyieithog.

Gan fod pwerau newydd bellach gan y Cynulliad, dylai aelodau'r cynulliad sicrhau'r amser a'r sylw angenrheidiol i drafod ac i arwain gwelliannau yn y maes hwn. Gwyddom fod gan Iwerddon drefniant sy'n cynnwys Comisiynydd Iaith, a chredwn y gallai hwn fod yn batrwm i'w ddilyn.

Mae hefyd yn amserol adolygu'r Ddeddf yng nghyd-destun y newidiadau sydd yn digwydd ar hyn o bryd yn y maes cydraddoldeb, a'r posibilrwydd y bydd *Mesur Sengl Cydraddoldeb* newydd yn cael ei gyflwyno gan Lywodraeth San Steffan. Bryd hynny, bydd angen cymharu pwerau Bwrdd yr Iaith Gymraeg gyda'r pwerau a gynigir gan y Mesur Sengl ar gyfer y meysydd cydraddoldeb eraill.

Cynhaliwyd cyfarfod ar faes yr Eisteddfod ar ddydd Iau 31 Mai o fudiadau Cymraeg eraill sydd hefyd yn awyddus i rhoi cefnogaeth i ystyriaeth am adolygu'r Ddeddf Iaith, a bydd cyfarfod pellach yn digwydd ar 29 Mehefin. Byddai croeso i fudiadau eraill ymuno hefyd yn y trafodaethau i ystyried beth fyddai'r dulliau gorau i gyflawni'r amcan hwn.

Cyfarwyddwr Siân Eirian
Swyddfa'r Urdd
Flordd Llanbadarn, Aberystwyth
Ceredigion SY23 1EY

Ffôn 01970 613110
Ffacs 01970 626120

E-bost Siaineirian@urdd.org

Swyddfa Eisteddfod y De
Adran yr Eisteddfod, Urdd Gobaith Cymru
Canolfan Mileniwm Cymru, Plas Bute
Bae Caerdydd, Caerdydd CF10 5AL

Ffôn 029 2063 5690
Ffacs 029 2063 5699

E-bost Irlon@urdd.org

Swyddfa Eisteddfod y Gogledd
Gwersyll yr Urdd, Glan-llyn
Llanuwchllyn, Y Bala
Gwynedd LL23 7ST

Ffôn 01678 541012
Ffacs 01678 540514

E-bost Sheelagh@urdd.org

Meddai Efa Gruffudd Jones, Prif Weithredwr yr Urdd,

“Mae gan yr Urdd draddodiad hir o arwain ym mywyd diwylliannol y genedl, ac o gyfrannu mewn ffordd eithriadol o gadarnhaol i sicrhau dyfodol i'r laith, a'n bwriad wrth wneud y cyhoeddiad hwn yw annog gwleidyddion Cymru i sicrhau'r amgylchiadau gorau i'r Gymraeg ffynnu.”

Diwedd

Am fwy o fanylion cysylltwch â Siân Eleri Davies ar 07976 330360

EISTEDDFOD YR URDD:

Eisteddfod Genedlaethol yr Urdd yw'r Wyl gelfyddydol ieuenctid fwyaf yn Ewrop.

Bydd 40,000 o bobl ifanc yn cystadlu mewn amrywiaeth o gystadlaethau gan gynnwys llefaru unigol, corau, dawns, celf a chreffft, cyfansoddi a barddoniaeth.

Mae'r Eisteddfod yn denu dros 100,000 o ymwelwyr, 15,000 o gystadleuwyr a bron i filiwn o wylwyr teledu.

Mae'r Eisteddfod yn cynnal rhaglen lawn o gystadlaethau yn ddyddiol rhwng 11.00 y bore hyd at 5.00 y prynhawn, a chystadlaethau gyda'r nos ar y nosweithiau Llun, Iau, Gwener a Sadwrn.

Cynhelir Eisteddfod 2008 yng Nghonwy ac Eisteddfod 2009 yng Nghanolfan Mileniwm Cymru ym Mae Caerdydd.